

— Δὲν φτάνουμε τώρα ἱστὰ Θερμιά; — Ναι.

— Ἐ! αὐτὸ εἶναι.

— Μοῦ λέγουν πῶς εἶναι καλὸς τόπος. Εἶναι ἀλήθεια;

— Ἀλήθεια εἶναι, μὰ τί τὸ θέλεις, μόνον ἡ δική μου καρδιά δὲν μπορεῖ νὰ τὸ χαρῇ. Καὶ μὲ βλέπεις πῶς γυρίζω σὰν κατὰδικος ἀπ' τῶνα μέρος 'ς τὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ μπορῶ κ' ἐγὼ νὰ μείνω μία μέρα ἐκεῖ. Μόλις φθάσουμε θὰ τοὺς ἰδῇς ὁλοὺς νὰ πεταχθοῦν ἐξω. Μόνον ἐγὼ θὰ κλειστῶ 'ς τὸ καῖκι καὶ θὰ περιμένω τὴν ὥρα πότε νὰ πάρουμε τὰ μάτια μας νὰ φύγουμε.

— Μὰ γιατί; γίνεται ἕνας ἄνθρωπος σὰν κ' ἐσένα νὰ μισῇ ἔτσι τὸν τόπο του;

— Γίνεται, μοῦ εἶπε καὶ ἐξέπεμψε βαρὺν στεναγμόν. Ἐκεῖ πάνω, ἐπανελάβε, ἔχω φίλους, συγγενεῖς, χωράφια. Μὰ πᾶνε μὴναις τώρα ποῦ-οὔτε ἐπάτησα τὸ πόδι.

— Περίεργε! ἐψιθύρισα. Καὶ ἐπειδὴ ἠννόησα ὅτι ἐσκόπει νὰ ἐξακολουθήσῃ οὔτε τὴν ἐλαχίστην δὲν ἐδεῖξα αὐτῷ ἀνυπομονησίαν διὰ νὰ μάθω τὴν ἱστορίαν του. Τὸ μέσον τοῦτο εἶναι πολλάκις σαγηνευτικὸν εἰς ἐκμυστηρεύσεις, δι' ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου πιέζει κάτι τι τὰ στήθη.

— Καθόλου δὲν εἶναι περίεργο. Δὲν μένει ἡ ἰδία πάντα τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδιά. Μία φορὰ κ' ἐγὼ δὲν ἐδλεπα τὴν ὥρα πότε νὰ φθάσω 'ς αὐτὸ τὸ κατηραμένο νησί, καὶ ὅταν μοῦ ἔλεγε κανεὶς πῶς θὰ φύγω, μοῦ ἔκοβε τὴν καρδιά 'ς τὴν μέση. Ἐτοί εἶναι ὅταν ἔχει κανεὶς δυὸ ἀνθρώπους ν' ἀγαπᾷ σ' ἓνα τόπο. Φαίνεται πῶς εἶσαι πολὺ καλὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν πειράζει ἀν' ἀκούσης καὶ μία ἱστορία. Ἀπὸ παιδί ἐκεῖ ἐπάνω ἀγαποῦσα μία κόρη. Τὰ σπῆττα μας ἦσαν πολὺ κοντά· μία αὐτὴ τὰ ἐχώριζε κι' ὅλη μέρα ἐγὼ καὶ ἡ Μάρω δὲν ἐχωρίζομαστε. Μαζὺ ἐπληγαίναμε 'ς τὸ σχολεῖο, μαζὺ 'ς τὰ χωράφια, μαζὺ 'ς τὴν ἐκκλησίαν κάθε κυριακὴ, μαζὺ κάτω 'ς τὸ μουράγιο σὰν ἀθῶα παιδιὰ ποῦ εἴμαστε. Αὐτὴ μας τὴν ἀγάπην τὴν ἐσφίγγε περισσότερο τῶν γονέων μας. Ὁ πατέρας μου καὶ ὁ δικός της ἦσαν σύντροφοι. Εἶχαν ἓνα τρεχαντῆρι μικρὸ κ' ἔκαναν συχνὰ ταξείδια ἀπ' τὰ Θερμιά 'ς τὴν Τζειά, ἀπ' τὴν Τζειά 'ς τὴν Τήνο καὶ γύρω γύρω σ' ὅλα τὰ νησιά. Ὁ πατέρας μου ὅταν ἤμουν μικρὸς ἀκόμη ἐπερνε 'στὰ γόνατά του ἀπ' τὴν μία μεριά ἐμένα, ἀπ' τὴν ἄλλην τὴν Μάρω καὶ γελώντας ἔλεγε. «Ὅταν θὰ μεγαλώσῃ ὁ Γιάννης μου θὰ τοῦ δώσω τὴν Μάρω γυναῖκα». Καὶ ἐγὼ ἐγελοῦσα καὶ τὴν ἀγκάλιαζα καὶ τὴν φιλοῦσα σὰν ἀδελφοῦλα καὶ ἐγελοῦσαν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ποῦ μᾶς ἐδλεπαν. Καὶ τόσφ εἴμαστε ἀγαπημένοι, ὥστε δὲν ἔκανε ὁ ἕνας χωρὶς τὸν ἄλλο. Θυμοῦμαι μὴν μία μέρα ἦταν ἄρρωστη βαρεία. Τὰ μάτια της ἦσαν σβυσμένα ἀπ' τὴν θερμὴν τὸ πρόσωπό της ἀδύνατο πολὺ καὶ τὰ μάγουλά της ἐδγαζαν φωτιά. Ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ ποῦ ἔκανε καὶ τὸ γιατρὸ εἶχε διατάξει νὰ τῆς δώσουν κινίνο. Ἐκείνη δὲν ἤθελε μὰ κανένα λόγῳ νὰ τὸ βάλῃ 'στὸ στόμα της. Ἐστάθη ἀδύνατο νὰ τὸ πάρῃ μὲ κάθε τρόπο. Τότε ἐστειλαν καὶ φώναξαν ἐμένα καὶ μοῦ εἶπαν γιὰ νὰ τὴν πείσω νὰ τὸ πάρῃ, ἀλλοιῶς θὰ πεθάνῃ. Τρέμοντας τὸ ἐπῆρα 'ς τὰ χέρια μου καὶ τὴν παρεκάλεσα γονατιστὸς μπροστά της μὲ δάκρυα 'στὰ μάτια. Καὶ ἀφ' οὗ μὲ εἶδε πᾶ ἐτοί νὰ κλαίω ἐπῆρε ἀπόφασι καὶ τὸ ἔπιε. Καὶ ἄκρη. Ὅσφ ἦτανε μέρα δὲν μᾶς ἔμελε, ἀλλ' ὕστερα ἄρχισε νὰ νυκτώνῃ καὶ ἡ Μάρω ἔκλαιγε, ἐφοβότανε ἤθελε νὰ γυρίσουμε πίσω. Ἐγὼ εἶχα χάσει τὸ δρόμ καὶ ἔκρυβα τὸ φόβο μου γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάσω. Τοῦ κάκου ὁσφ ἐδλεπε νὰ σκοτεινιάσῃ τόσφ ἔκλαιγε. Τὴν πῆρα 'ς τὸν ὁμὸ μου καὶ ἐτράβηξα ἀπάνω 'ς τὸ βουνὸ μὴπως βροῦμε τὸ χωριὸ ἀπ' τὸν ἄλλο δρόμ. Ἀλλὰ δὲν ἐδλεπα τίποτε παρὰ βουνὰ καὶ πέτρας μόνο. Κατάλαβα πῶς θὰ περνούσαμε τὴν νύκτα ὅλην ἐκεῖ. Ἐκύταξα γύρω γύρω καὶ νῦρα δύο μεγάλα δένδρα, ἀγριοκλαῖς, κοντὰ τὸ ἓνα 'ς τὸ ἄλλο. Κάτω ἢ ῥίζαις τῶν ἦτανε τυλιγμέναις ἀπὸ λιγαριὰς καὶ θάμνους τόσφ πυκνὰ ποῦ ἐσχημάτιζαν ἓνα θόλο. Ἐκεῖ μέσα κρυφτήκαμε, ἀφ' οὗ παραμέρισα τὰ κλαριά νὰ μὴ ἀγκυλοθοῦμε. Ἡ Μάρω ἦτανε τόσφ κουρασμένη, ὥστε μὲ ὅλο της τὸ φόβο ἐκοιμήθηκε 'στὴν ἀγκυλιά μου. Ἐγὼ δὲν ἐκλείδα μάτι. Ἐσφίγγα πολὺ πολὺ τὸ ἀφρόπλαστο σωματάκι της κ' ἐδλεπα γύρω-γύρω, ποῦ ἐφώναζαν σὰν σκυλιὰ τὰ τσακάλια. Ἐναν καιρὸ ἀκουσα ἀπὸ μακρυὰ φωναῖς.

— Γιάννη! Μάρω! Γιάννη! Μάρω!

Καὶ ἐόννισα πῶς ἦσαν τὰ φαντάσματα ποῦ μᾶς ἐφώναζαν ἔτσι καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο μου ἐστρυμώχθηκα περισσότερο 'στὴν ῥίζα τῆς ἀγριοκλαῖς. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο εἶδα μακρυὰ ἓνα φῶς νὰ περπατῇ 'ς τὸ σκοτάδι. Τὸ πῆρα πᾶς ἦσαν κλέφταις. Ἐκράτησα καὶ τὴν ἀναπνοή μου γιὰ νὰ μὴ μὲ νοιώσουν. Καὶ οὔτε ἐκουνιῶμουν γιὰ νὰ μὴ τριέξουν τὰ κλαριά καὶ ξυπνήσῃ ἡ Μάρω καὶ φοβηθῇ. Τὸ φῶς ὁλοένα ἐπλησίαζε περισσότερο καὶ ὅλο τὸ βουνὸ ἀντηχοῦσε ἀπὸ τῆς φωναῖς:

— Γιάννη! Μάρω! Γιάννη! Μάρω!

Καὶ ἐόννισα πῶς ἦσαν τὰ φαντάσματα ποῦ μᾶς ἐφώναζαν ἔτσι καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο μου ἐστρυμώχθηκα περισσότερο 'στὴν ῥίζα τῆς ἀγριοκλαῖς. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο εἶδα μακρυὰ ἓνα φῶς νὰ περπατῇ 'ς τὸ σκοτάδι. Τὸ πῆρα πᾶς ἦσαν κλέφταις. Ἐκράτησα καὶ τὴν ἀναπνοή μου γιὰ νὰ μὴ μὲ νοιώσουν. Καὶ οὔτε ἐκουνιῶμουν γιὰ νὰ μὴ τριέξουν τὰ κλαριά καὶ ξυπνήσῃ ἡ Μάρω καὶ φοβηθῇ. Τὸ φῶς ὁλοένα ἐπλησίαζε περισσότερο καὶ ὅλο τὸ βουνὸ ἀντηχοῦσε ἀπὸ τῆς φωναῖς:

— Γιάννη! Μάρω! Γιάννη! Μάρω!

Δὲν εἶχα πᾶς ζῶν ἀπάνω μου, ἔτρεμα· ὅταν ἐξοφῶνα περνᾷ τὸ φῶς ἀπὸ κοντὰ μας καὶ βλέπω ἀπὸ μέσα ἀπ' τὰ κλα-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΟΓΕΧΝΙΑ

Ο ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ ΦΕΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ ΛΑΒΑΝΟΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΝ

ΓΡΑΨΤΙΚΟΝ· ΕΡΩΝ· Α. ΦΥΤΑΛΗ. - ΕΣΧΕΔΙΑΣΕ ΚΑΙ ΕΧΑΡΑΣΕ Ι. ΠΑΛΗΣ